

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 11 Martiu, 1887.

După cum am anunțat în numărul precedent al diuarului nostru, în călătoria sa spre Berlin, din incidentul aniversării de 90 de ani al împăratului Wilhelm, părechia regală a României ia gara din Budapesta a fost întâmpinată de împărat și regele nostru și salutată în mod simpatic. Nu pentru prima dată se întâmplă, că capul încoronat al monarchiei austro-ungare salută în mod simpatic pe capul încoronat al regatului vecin, cu care ne place a afirma, că suntem în relațiuni bune. Chiar și când n'am întreținut relațiuni de amici, nu ar fi lucru strein, să vedem observată curtoasia din partea domnitorilor, și e de tot natural, ca la serbarea pentru care întreagă Europa oficială călătorește la Berlin, eticheta curții să fie cu strictetă observată.

Din incidentul acestei etichete diuarele din Budapesta și-au luat ansă a pune față în față pe poporul românesc și pe cel unguresc, a pune față în față interesele acestora aspirațiunile și viitoriul lor. A stat față în față regele Ungariei cu regele României, pentru ce se nu fie puse față în față aspirațiunile ungarilor cu cele ale românilor.

În special s'a ocupat cu tema aceasta diuariul „Budapesti Hirlop“ în numărul de Dumineca trecută.

După vederile acestui diuariu între elementul unguresc și cel român mare prăpastie este.

Românii cu ungurii stau pe picior de războiu pe toată linia. Interesele lor economice au pretins răstolul cu convenția comercială, aspirațiunile politice au avut de urmare crâncenul războiu din jurnalistică, dacă lucrurile se vor încurca sau doară înăspră chiar, poate va urma războiu și între capii încoronați. Războiu crâncen a pornit societatea maghiară în viața socială contra elementului românesc, și la rëndul al patrulăa oamenii de știință unguri vrășmaș se războiesc asupra bărbaților români de știință, ceea ce încă nu trebuie trecut cu vederea.

În România locuiesc mulți unguri, și acești unguri visează la o Ungarie mare și tare, care să se estindă asupra României. Românii din Ungaria — se susține, — că aspirează la o Daco-Românie puternică, care se cuprindă Ungaria cel puțin până la Tisa.

Aceste aspirațiuni stau față în față.

Va urma, de bună seama crâncen războiu între români și unguri.

Se vor bate oamenii pentru stăpânirea Ardealului.

Întrebarea va fi: Să poruncească români în Cluș, sau să comande ungurii din Bucuresci.

Cestiunea așa este pusă, cestiunea e și discutată, și este numai întrebare de timp, când va urma lupta decisivă.

Și precând astfel stau lucrurile, regele Ungariei stă față în față cu regele României, și poate se rostesc între ei numai cuvinte de curtoasie, fără nici o intențiune politică, fără a se oglinda abisul dintre națiunile, în capul cărora i-a pus prevedința dumnezească

Spre liniștirea cetitorilor nostri observăm, că criza, de care e îngrozit cronicariul dela „Budapesti Hirlop“ este pendentă dela deslegarea cestiunii orientale. Autorul articolului pune cel puțin o sută de ani, până când vor porunci ungurii în Bucuresci sau românii în Cluș. Până atunci e vreme să mai privim în jurul nostru. Și în adevăr providențialul bărbat dela acest diuariu se și înapăimântă, vădând marea cea viforoasă a elementului slav, în care elementul unguresc și românesc ca o mică insulă este amenințat de a fi înghițit. Scăparea numai în o înțelegere se mai poate închipui, deci trebuie să căutăm calea pentru împăciuire spre a ne putea salva, spre a ne putea duplica numărul, ca apoi preste o sută de ani duplu să ne putem măcelări sub devisa: ori Clușul în mâni românesce, ori Bucuresci în mâni unguresce.

Diuariul, de care vorbim, de bun și marinos ce e, ne dă și formula de împăciuire: Inteligența română să fie crescută așa, ca ea să poată iubi această țeară ungurescă după catechismul celor dela cultur-egylet sau după dogma domnului Trefort: *Magyarország vagy magyar lesz, vagy nem lesz* — pe românesce: Ungaria sau va fi toată maghiarisată, sau nu va mai fi.

Nu mai cât noi nu primim această formulă de împăcare, și tare credem, că și ungurii înainte de a slobozi tunul spre Bucuresci și vor trage seama cu oamenii și cu împregiurările.

Revista politică.

Serbarea iubileului bătrânului împărat Wilhelm e astăzi la ordinea zilei, aceasta e cestiunea, ce preocupă jurnalistică. Preste 80 de persoane din diferite familii suverane vor fi încungiurat pe bătrânul monarch. Un eveniment de altmintea destul de rar ca un domnitoriu să se poată bucura de o vrăștă atât de adâncă, împreună cu succesele cele mai strălucite pentru sudiții sei. Și dacă aceasta și va deveni totodată și garanța păcii, precum de altmintea se și crede, nu numai pentru dânsul va fi o di de bucurie, ci pentru întreagă Europa.

a îmbrățișat de mult, în înalta sa solitudine întreaga noastră viață, apreiind importanța cea mare a studiului limbei și istoriei românesce pentru cultura națională. M. S. regele a pus în aceea ședință în executare o mare idee, a căreia realizare nu ridică numai regatul în ochii lumii științifice, dar va avea o influință capitală asupra dezvoltării limbei românesce. Fie care din D-voastre înțelege, că vorbesc despre *Magnum Etymologicum Romaniae*, care se publică astăzi de Academie, prin munificența adevărat regală a prea înaltului și iubitelui nostru protector.

M. S. regele, bine voind a apreiția în 1884 silințele, ce și dă Academie pentru străngerea și publicarea materialelor necesare la studiul istoriei naționale, a dis: „Trebuie să ne ocupăm și de viitoriu... de limba noastră, care s'a păstrat n-atinșă în câmpiile roditoare ale Dunării, în plaiurile mărețe ale Carpaților... Ce sarcină mai dulce poate avea Academie, decât a lua sub paza sa această limbă vechie, pe care poporul o înțelege și o iubesc? Manținem dar „aceste frumoase expresiuni întrebunțate de străbuni, și nu ne temem de cuvinte, cari au căpătat de veacuri împământenirea: *Superflua non nocent*.

„Ce limbă are norocul de a dispune de patru cuvinte „pentru o însușire, care trebuie să fie mândria fiecărui popor, „care trebuie să fie scrisă pe steagul fie-cărei armate: *voinicie, vitejie, bravură, eroism*? Să ne ferim însă de o îmbelșugare de expresiuni moderne, cari, nepunând o stavilă la timp, vor înstreina poporul de limba sa.

Lumea fiind curioasă a ști misiunea lui Lesseps la Berlin, nu se mai sfârșesc diferitele comentare cu privire la aceasta, ear după re'ntoarcerea sa la Paris, a fost năvălit formal de mulțimea corespondenților dela diuare, cari și dau toată silința a afla dela dânsul ceva pozitiv. Deslușirile date de dânsul sunt liniștitoare încât pentru situațiune. Pe scurt dânsul dice:

Reasum impresiunile, ce am primit la Berlin într'un cuvânt: avem pace. N'am avut nici o misiune politică și nimic de negociat cu guvernul german; am voit numai să ved, ce curent domnesce, și sunt încântat. Sciam, că la noi nu doresce nimenea resbelul, acum știu, că și la Berlin toată lumea voiesce pacea, și simt o mare plăcere, că pot să aduc țerei mele veste bună.

Da, toată lumea voiesce pacea, principele Bismarck ca toți ceilalți. Principele m'a primit de două ori și odată mi-a înapoiat visita; am fost fermecat de modul lui leal și clar d'a vorbi și de bună-voiața lui. El își făcuse o idee greșită de intențiunile și planurile guvernului nostru și ne atribuia scopuri secrete, cari îl făcură nerăbdător, dar lămuririle sincere ale ambasadorului nostru l'au satisfăcut pe deplin.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Din părțile nordice ale Transilvaniei. Dle Redactor! Sum om bătrân și mult am lucrat pentru binele public și în special, pentru binele bisericei noastre, dar nici odată n'am dat pe această cale expresiune convingerilor mele, și pentru aceea ve rog, ca să luați în considerare această împregiurare. Două idealuri am avut, cât timp am lucrat până aci pentru binele obștesc, adică: națiunea și biserica. Totdeuna am privit cu cea mai încordată atențiune opiniunea reprezentată prin jurnalistică noastră, și m'am bucurat și oțelit pentru luptă, când am vădut, că forța noastră, inteligența, se consolidează, și din contră adâncă durere am simțit, când am vădut că noi între noi ne atacăm și ne defaimăm.

Nu a-și fi luat nici de astădată peana în mână, ca să dau expresiune durerii mele sufletesci, dacă nu a-și cetă în timpul din urmă în diuariul „Tribuna“ di de di atacuri contra bisericei, respective oamenilor, cari se află în fruntea bisericei, și dacă nu s'ar ști, că conducerea acestui jurnal se află în parte preponderantă sub influința oamenilor chemați a conduce afacerile noastre bisericesci.

Trebuie să fie bine cunoscut și organelor noastre bisericesci, că în acest ținut în timpul din urmă proselitismul din partea greco-catolicilor a luat dimensiuni ca

„Am fost îndemnat a roști aceste câteva cuvinte prin „dragostea, care o am pentru frumoasa și bogata limbă română, și fiind încredințat, că dorința mea — îndrănesc a dice și a Academiei — nu va rămâne un *pium desiderium*.

„Supun dar la chibzuirea D-voastre, dacă nu ar fi folositoriu a face un fel de „*Etymologicum magnum Romaniae*“, conținând toate cuvintele vechi, cari altmintrelea vor fi perdate pentru generațiunile viitoare: *Verba volant, scripta manent*.“

Cuvintele acestea ale M. S. regelui ne-a mișcat adânc pe toți, căci ele ne-au arătat cu câtă profunditate Maiestatea Sa a pătruns în amănuntele nevoilor națiunii, și cât sunt de vaste cunoștințele sale științifice, încât a caracterizat în puține cuvinte programa întreagă a studiului limbei noastre.

Academie în unanimitate a însărcinat pe dl B. P. Hașdeu a realiza dorința măreață a Maiestății Sale. Nici că era un altul mai competent pentru această lucrare, decât colegul nostru, cel mai ager scrutător al limbei românesce, apreiuit și cunoscut de lumea învățată, și cu ale cărui cercetări adânci și ingenioase de mult timp ne mândrim.

Astăzi avem înaintea noastră întâiul volum al *Marelui Etimologic*. Din acest volum putem ved, judeca și apreiția atât însemnătatea ideii Maiestății Sale regelui, cât și erudițiunea, pătrunderea, și munca, pe cari dl Hașdeu le pune în executarea acestei lucrări.

Magnum Etymologicum Romaniae nu este un simplu dicționar, redactat după modul dicționarelor de până acuma. El este o lucrare unică în felul seu. Dl Hașdeu a cuprins

FOIȚA.

Academia română.

Sesiunea generală din anul 1887.

Raportul

secretarului general asupra lucrărilor făcute în anul 1886—87.

(Urmare.)

6. La acest loc am onoare a aduce la cunoștința D-voastre, că delegațiunea a îngrijit ca depositul publicațiunilor Academiei, care nu se poate păstra în localul mult prea strîmt, de care dispunem, să fie bine așezat într'o magazie închiriată în oraș; și că, spre a întâmpina o eventuală nenorocire de foc, depositul a fost asigurat.

7. *Magnum Etymologicum Romaniae*. — Ședința din 23 Martie din sesiunea generală a anului 1884 a fost cea mai solemnă din toate ședințele, câte a ținut Academie noastră dela înființarea ei până astăzi. Ea a fost președută de MM. LL. regele și regina, Augustii membri și protectori ai Academiei. În această ședință M. S. regele a rostit memorabilul seu discurs, care va rămâne neuitat în memoria noastră a tuturor, și care stă ca o dovadă vie, că Maiestatea Sa

doar nici odată dela fatala desbinare încoace. Prin diferite promisiuni, seduceri se folosesc de ori-ce ocașie binevenită a-și arunca mrejele și a pescui în tulpure. In genere este știut, că de regulă numai partea cea mai decădută a poporului este aplicată a face negoț cu credința sa, dar tocmai această împregiurare este totodată și forța proselitismului, pentru că nici într'o parte a arhidieceșii — cred eu — că nu e poporul atât de decădută materialmente ca și tocmai în părțile acestea.

Cumcă cu astfel de mijloace se propagă această cangrenă, e evident și din împregiurarea aceea, că chiar și teologi absoluți și preoți, cari deci de ani au servit altariului Domnului, fără de a ține cont de opiniunea publică, fără de a-și face muștrare de conștiință, nu se sfiesc a-și părăsi credința, numai ca să-și poată ajunge prin aceasta alte scopuri.

Intre atari împregiurări așadar, trebuie să ne cuprindă adencă durere, când vedem, că acest curent de ostentațiune față de biserica noastră, în loc ca să fie combătut din partea celor chemați, prin defaimarea capului nostru bisericesc, și prin descrierea cu colorile cele mai posomorite a mersului afacerilor noastre bisericescilor mai mult se spriginesc — fie și în mod indirect — ceea-ce numai în detrimentul bisericii noastre poate fi.*)

X.

Viena, 9/21 Martiu, 1887. Conferințele clericali, despre cari ați luat notiță în un un din numerii trecuți ai „Tel. Rom.” s'au ținut. Resultatul e încă necunoscut. Se știe numai, că s'au adunat prelații bisericii catolice din toată Austria, aici în Viena, au desbătut în ordine și liniște lucruri de mare însemnătate, au încheiat și s'a dus fie-care la ale sale.

Nici n'aș reveni asupra lor, căci puțin ne interesează ceea ce se petrece în sinul acestui organism tainic. Nu pentrucă doar lucrurile sevășite n'ar avea însemnătate cuvenită, ci fiind-că alte și încă nenumerate sunt necasurile, cari ne atrag atențiunea și cer să ne încordăm puterile.

Cu toate acestea cred, că nu e de prisos a aminti *ceștiunea scoalelor confesionale*, care a format unul dintre punctele principali ale programului pus la ordinea zilei. Amintesc afacerea aceasta ca una, care interesează pe toți cei ce aderează la principiile scoalelor confesionale și voesc a le susține și în viitoriu. Primul loc îl ocupăm noi românii în această privință. Dovadă jertfele, ce le aducem în această direcțiune. Chiar legea — sfântă încă înainte noastră — ne obligă la aceasta; eară abuzul de lege și putere ne silesc a contribui și pentru susținerea scoalelor de stat, ba chiar și pentru „cultur-egyleturile” menite a maghiarisa pe toți cei neconșii de al lor trecut și viitoriu.

Românul însă nu desperează. El plătesce pentru toate câte poate. Aceasta au făcut-o și strămoșii, din a căror deciunei s'au creat fundațiuni, dela cari ați suntem cu totul eschiși. Cu adevărată iubire plătesc românul ați cu deosebire pentru biserica sa. Conștiința sa îi șoptește: biserica mi-a

*) Deși aceasta materie în timpul din urmă s'a desbătut pe larg și în diferite forme, din considerare, că aceasta corespondență ne vine dela o persoană foarte venerabilă, am aflat de cuviință a-i da loc; ne va ierta însă dl coresp., dacă ici-colea am mai muiat încâtva espresionile, ce apar eșite din o mare amărire sufletească. Red.

înțelesul intim al ideii M. S. regelui, și a conceput un plan de executare foarte vast și cu totul nou și original. Cuprinsul lucrării este precizat chiar pe titlu prin cuvintele: *Dicționarul limbii istorice și poporane a românilor*, de unde se vede, că *Magnum Etymologicum Romaniae* va cuprinde în sine toată limba română în manifestările și formele ei istorice, poporale și dialectale, așa după cum se găsește în cărțile vechi, în literatura poporană scrisă și nescrisă în vorbirea vie a poporului. Acesta este fondul comun, este basa, din care se formează limba literară destinată a exprima toate cugetările și toate manifestările civilizațiunii naționale.

Din relațiunile, pe cari dl Hașdeu ni le-a prezentat în cei doi ani precedenți am vădit, cum s'a strins materialele, din cari se formează această lucrare monumentală asupra limbii noastre.

Cele patru fascicule publicate până acuma arată, cum lucrarea se execută.

Din partea publicată se vede, că *Magnum Etymologicum* nu cuprinde numai însemnarea cuvintelor, cu arătarea etimologiei lor. Fie-care cuvânt formează o monografie, în care sunt înșirate originile și istoricul întrebunțării lui, precum și toate funcțiunile lui în observațiunile, obiceiurile, credințele, superstițiunile poporului, de unde rezultă, că acest dicționar este o enciclopedie națională a poporului român, în care sunt arătate și explicate toate manifestățiunile spiritului poporului nostru. Astfel lucrarea d-lui Hașdeu ocupă în studiile noastre filologice un loc de o însemnătate foarte

conservat națiunea și credința străbună printre toate nevoile trecutului. Și când e vorba de biserică, să înțelege și scoala. La noi aceste sunt încă aproape identice. Scoala aparținând bisericii, nu poate rămâne indiferentă credința — confesiunea — păstrată de aceasta. Nici n'a rămas. Dovadă caracterul confesional, ce s'a transpus în întregitatea sa asupra scoalei.

Scoală confesională va se țică la noi tot atât, cât scoală românească și ori-care alta afară de aceasta, e privită de scoală neromânească — ungurescă.

Că justă e, sau ba acesta definițiune — e altă întrebare, dar împregiurările actuali, pelângă toate progresele ideii naționale, ne impun a susține cu scumpătate scoalele cu caracter confesional.

Drept incurăgiare, în lupta zilnică, ne pot servi și pașii întreprinși de episcopatul catolic, în aceasta direcțiune. Acesta adecă, a combătut actuala lege de instrucțiune din Austria. Judecând după urmările ei, a declarat-o chiar contrară scopului educațiunii. A cerut ca legea să se schimbe și la compunerea unei legi corespunzătoare să se dea confesionalității însemnătatea cuvenită.

Urmarea a fost rezoluțiunea ministerială de mai curând, în înțelesul căreia postulatul episcopatului n'a fost considerat, din motiv, că legea esistentă nu se poate acum schimba

Episcopatul luând aceasta spre neplăcută sciință, s'a decis în sesiunea prezentă a conferințelor a lupta mai de parte pentru cauza sa. În privința modului de a lupta erau două curente cu două păreri. Una era ca afacerea să fie înaintată de-a dreapta în casa magnaților — cu ignorarea parlamentului — eară a doua ca să se facă o adresă la înaltul Tron, lucruri, cari în împrejurările actuali de sigur nu conduceau la rezultat multămitoriu.

Causa însă s'a decis cu totul altcum.

Archiepiscopul-cardinal din Viena Ganglbauer a făcut o propunere în înțelesul căreia amândouă curentele s'au împecat. Propunerea e necunoscută publicității. Se da însă cu socoteala, că episcopatul vrea să se folosească de alegerile dietali, în a căror preajmă ne aflăm. Va alege adecă aderenți de ai partidului clerical, cari intrând în parlament, prin alăturarea lor, la o partidă sau alta să poată, elupta ceea ce voesc biserica.

Etă ce fac catolicii pentru scoalele confesionale. Și dacă ei, a căror confesiune nu e legată de națiune o fac aceasta, cu atât mai virtos avem să o facem noi, a căror confesiune și națiune una sunt. Întregitatea lor a fost păstrată din neam în neam. În întregitate le am primit și astfel trebuie să le și susținem.

Desbaterile asupra *ceștiunii* textului bancnotelor în „Reichsrath”, pentru care naționalitățile negermâne a luptat cu mare foc, sunt cunoscute; ajunge să accentuez, că germâni, — cari deși se arată atât de liberali în constituția lor totuși acest liberalism merge de regulă numai până unde interesele naționalităților negermâne nu difer de a celei germâne. Când trec granița aceasta, atunci germâni fără deosebire de partid pun umăr la umăr.

Casul de față e al doilea dela jubileul de 20 de ani al ministrului president Taaffe, că germâni guvernamentali și opoziționali votează împreună.

* * *

mare. Prin ea se va da un impuls puternic a studia în toate direcțiunile psihologia poporană a românilor.

Ușor se va înțelege acum, de ce *Marele Etymologic* trebuia să se deosebească de forma obicinuită a dicționarului. În *Dicționarul* dlui Hașdeu fie-care cuvânt este tractat în forma unei mici monografii, care poate fi cetită și înțeleasă de fie-care. Prin aceasta *Magnum Etymologicum* va deveni o carte instructivă, în care ori-cine va putea găsi esplicări asupra ori-cărui cuvânt; această lectură va contribui foarte mult la răspândirea cunoștințelor drepte asupra limbii și asupra poporului român și la înlăturarea multor idei greșite, cari sunt răspândite chiar între români asupra manifestărilor spiritului național. Dar *Magnum Etymologicum* va mai avea un alt rezultat, o cunoștință exactă a tesaurului limbii românești și a întrebunțării lui.

Având înaintea noastră întâiul volum al *Marelui Etymologic*, și apreuind marea însemnătate pentru națiune a acestei publicațiuni, precum și onoarea, ce ea face țării și Academiei, se deșteaptă în noi simțeminte de adencă recunoștință și de nemărginit devotament către M. S. regele, Augustul președinte și protector al Academiei, care a conceput ideea lucrării și a dat mijloace, ca să se realizeze; precum și simțeminte de iubire, de stimă și de mulțămiri către colegul nostru B. P. Hașdeu, care și-a pus toată activitatea sa spre a realiza această lucrare, care va fi, cum a țis M. S. regele, „un monument neperitor” pentru limba și cultura română.

Timpul e de eamnă. În zilele trecute a nins și timpul friguros să ține permanent par' că avem să ne pregătim de eamnă. Câmpul, care de căldura lui Februar începu a inverși e pretutindenea înbrăcat în costumul alb al iernei. St.

Scrisori din Bulgaria.

(Corespondență particulară a „Telegraphului”,

Misiunea lui Riza-Bey.

Sofia, 2 Martie.

Escelența Sa Riza-Bey se află aici. Pe cât am putut afla înalta misiune, ce are acest înalt personagiu între altele constă în următoarele: a se încerca a împăciu partidele politice esistente.

Misiunea, precum vedeți este nobilă, politică și respectabilă.

Tot o asemenea misiune avea și generalul Kaulbars, numele căruia a devenit proverbial la noi. Dar acest general își împlini misiunea sa printr'un șir de manopere până acum neauđite și nevăđute, el întrebunța mijloace, cari sunt respinse nu numai de morala politică modernă, destul de elastică, ci chiar de morala privată a ori-cărui om.

Nu voiu să țic, că între misiunea generalului Kaulbars și a Escelenței Sale Riza-Bey există ceva comun. Sunt de parte de asemenea presupunere. Nu voiu să țic, că Riza-Bey țintesc la același scop, și nu voiu s'o țic tocmai pentrucă interesele guvenului generalului Kaulbars și interesele guvenului Esc. Sale Riza-Bey sunt diametralmente opuse. Oamenii de stat ai guvenului rus, au de gând a înmulți marele număr al „gubernelor” ruse cu o nouă „gubernie” bulgară sau „Za-Dunaiska” (Dincolo de Dunăre). Ați la Petersburg sunt de părere, că atât pentru Rusia, cât și pentru Bulgaria ar fi nu se poate mai bine, dacă poporul bulgar ar consimți să abđică dela libertatea sa, și dela fisionomia sa etnografică și politică prin sine stătătoare. Oamenii de stat ai Rusiei sunt necăjiți, că au făcut un rebel pentru liberarea Bulgariei.

Dar în fine evenimentele mai recente ne-au arătat, la ce trebuie să ne așteptăm. Avem speranță, că și evenimentele viitoare ne vor arăta multe. Este mare deosebire între ceea-ce a fost la 1876—1880 și ceea-ce am văđut la 1881—1887.

Lucrurile nu stau așa cu Turcia, suzerana noastră. Opinia mea particulară este, că dacă vor începe a sufla vânturile dela nord sau dela occident, etc. apoi atât Turcia cât și Bulgaria vor putea să fie aruncate într'același abis. Poate că cu timp se vor licuida multe *ceștiuni* curente, dar în momentul de față, ori-ce vom spune, primejdia și isbânda sunt analoage pentru cei din Tarigrad și pentru cei din Sofia. Fie, că hogaș chiamă pe credincioși la Constantinople, fie că elopotele sună dintr'o clopotniță — sunetele acestor două embleme din două culte diferite nu pot să n'aibă importanță și pentru cei din Sofia. Aceeași importanță trebuie să aibă și Sofia pentru Constantinopol. Eu unul sunt de părere, că aceeași soartă amenință pe Bulgaria și pe Turcia. Cinci sute de ani am trăit împreună, acești ani au fost negri și triști. Și slavă lui Dđeu, atât bulgarii cât și turcii au astăđi drepturile lor politice reciproce și nu se mai sfiesc unii de alții. Este un adevăr incontestabil ađi, că nici bulgarul nu poate deveni turc, nici turcul bulgar.

Patrioții țerei: Ali și Fuad acum 15—20 de ani au declarat, că soartea bulgarilor și a turcilor este aceeași. Este deplorabil, că această idee în sferele politice turce s'a primit numai în teorie. Dar oare nu putem s'o realizăm astăđi. Să ne aducem aminte, că încă comitetul bulgar din Bucuresci a acceptat această idee. Numai Turcia și Bulgaria să se înțeleagă pentru a lucra împreună și existența lor va fi asi-

III. Publicațiunile Hurmuzaki și cercetări istorice.

În budgetul statului pe anul 1886—87 s'a trecut, pentru continuarea și completarea colecțiunilor istorice Hurmuzaki, o sumă totală de 33,000 lei; adecă suma de 15,000 lei, care s'a acordat Academiei în ultimii ani pentru cercetări și publicări istorice, s'a unit cu suma de 18,000 lei, pe cari statul îi acordă anual pentru publicațiunile Hurmuzaki. Prin aceasta s'a putut da o întindere mai mare decât în anii trecuți publicării de documente și culegerii lor de prin arhivele străine.

Lucrările făcute în această direcțiune în decursul anului sunt următoarele:

1. Din *Documente privitoare la Istoria românilor* s'a publicat volumul V partea II (de XXVI și 406 pagini). În această parte se cuprind 375 documente din anii 1650—1699, adunate din arhivele statului dela Veneția, din biblioteca St. Marco, și din câteva colecțiuni din Roma. Volumul se termină cu un indice alfabetic general pentru documentele cuprinse în amândouă părțile lui.

2. S'a început tipărirea părții II-a volumului III, în care se vor publica documente adunate tot din arhivele de stat dela Veneția pentru anii 1576—1600, spre a se completa printr'ânsele colecțiunea de documente din aceiași ani adunate de Hurmuzaki și cuprinsă în tomul III deja publicat. În acest volum s'au tipărit până acuma 150 documente.

(Va urma)

gurată pentru un timp îndelungat; pentru un timp mult mai îndelungat, decât pot garanta aceasta nise „protectori și pretini“ pe brațul cărora ei vor să se rașine. Ei pot să de vie cauza și mărul viitoarei federațiuni balcanice, care mai curând sau mai târziu se va compune din turci, sârbi, bulgari, români și greci. Dacă noi suntem sătui de protecțiunea, ce s'a exercitat asupra țerei noastre în curgere abia de 10 ani, apoi cu atât mai mult Turcia trebuie să fie sătulă de amicia pretenilor sei.

Din punctul de vedere al acestor interese comune și al soartei generale, care ne amenință, privim cu linise la misiunea înaltă a Esc. Sale Riza-bey. Îi dorim deplin succes. Dar ca bulgari, cari cunoaștem toate stâncile și chiar petrele, ce se ascund în fundul apei, vom a face un serviciu patriei noastre cât și misionariului, arătându-i starea lucrurilor, pe care el ca străin o cunoaște.

Cu ce partide vrea să aibă afacere Esc. Sa? Cu proseliții lui Karaveloff? Cu zancoviștii? Aceasta ar lovi în demnitatea poporului bulgar. Trebuie să știe Riza-bey, că zancoviștii poartă pe fruntea lor stigmatul trădătorilor. Ei sunt bulgari, dar bulgari, cari și-au vândut patria și au înfipt stindardul lor în lagărul dușmanilor Bulgariei. Desconsiderați pe baionetele străinilor. Eată pentru ce ei au urdit pe reanoastră, începând prin a da jos pe principele bulgar. Cât de tari sunt ei în țeară? Evenimentele au arătat-o cu prisosință: revoluția dela 9 August, revolta din Burgas, Slivno, Perujia, generalul Kaulbars, revolta din Silistra și Rusciuc. Șeful acestei partide Zancoff a plecat la Constantinopol, unde a întrat în convorbiri de împăciuire, ear în acest timp proseliții sei au început revolte, au omorât și au incendiat. Poate oare poporul bulgar se încredințează destinele sale în asemenea mâni? Acești oameni sunt agenții străinilor. Să declare Esc. Sa, Riza-bey, dacă crede, că Zancoff este necesar aici, că trebuie să revie Suntem în poziția de a-l asigura, că aeest om nu va putea veni aici decât prin aer, căci pe pământ el va fi lapidat în ori-ce sat. El nu poate veni în Sofia, decât în sub adăpostul baionetelor ruse.

Dar atunci pentru ce?

În ceea ce privește pe P. Caraveloff, apoi partida sa se compune din 5—6 oameni, cari toți se află astăzi în Cerna-Djania, (o temniță în Sofia), arestați fiind pentru participare la revoluție. Caraveloff și amicii sei Zancoff și Nichiforoff sunt trădătorii patriei. Ei sunt niște criminali și și mâne pământ vor fi judecați. Dacă îi vom da putere, atunci pentru ce să ne opunem ocupațiunei și candidaturi principelui de Mingrelia?

Astăzi nu există partide în Bulgaria, pentru că nu mai e timp pentru partide. Ați nu există decât poporul bulgar, represintat în totalitatea sa de guvernul țerei; ați numai este la noi o luptă parlamentară pentru constituțiune, ci o luptă pentru existență.

Escelența Sa, Riza-Bey, trebuie deci să se adreseze la rege, dacă vrea ca misiunea sa să fie încoronată cu succes. Guvernul actual este căpitanul, care conduce corabia și scapă echipajul de furtuni.

Zaharia Stoianoff.

Varietăți.

* (Dar Maiestatic.) Maiestatea Sa s'a îndurat Prea Maiest dăru. În ștata sa proprie 400 fl. comunei Mândra păgubită prin foc.

* (Cas de moarte.) Tinerimea universitară română din Budapesta aduce întristată anunță, că mult iubitul coleg **Simion Miclesina**, rigorosant în medicină din Ezeriși (com. Caraș-Severin), după un morb îndelungat în etate de 27 ani a decedat Duminecă în 20 Martie st. n.

Rămășițele pământesci, prim. n. Martie st. n. binecuvântarea bisericească, conform ritului gr. or., în casa Nr. 8 din strada „Szalag“, se vor depune spre eterna odichnă în cimiterul comun din Buda. — Fiei țerina ușoară!

* (Proiectul programei sărbării jubileului preoției de 50 de ani a preasântitului P. Episcop diecesan.) Sărbarea se va începe Duminecă în 12/24 Aprilie a. c. după ameați la 4 oare, se va continua Luni și se va sfârși Luni seara. Decurgerea sărbării se va întâmpla în modul următoriu:

I. Duminecă.

1. În Dumineca Tomii la 4 oare după ameați se face vecernia în biserica catedrală.

2. Seara la 7 oare se luminează institutul diecesan și casa diecesană cea nouă. Comitetul aranjator se va îngriji ca tot atunci să lumineze și concetățenii noștri ortodocși. La casa diecesană, se va face un transparent cu insigniile episcopiei, având acela să poarte inscripțiunea 9 Martie 1837. La 7 1/2 oare se descarcă 3 treacuri; imediat după aceea pleacă de la institutul pedagogic-medical un conduct de facii, purtând faciile deputați sinodali și cetățeni de frunte din oraș și diecesă. Sub decursul conductului tot la 5 minute se descarcă un treasc. — Sosind conductul înaintea reședinții episcopesci, aici se oprește, salută pe iubial prin

cântarea festivă ocașională esecutată de toate corurile de față; un deputat sinodal ține o cuvântare festivă către iubial, după aceea corurile se mai produc în parte. Conductul apoi se îndepărtează și întorcându-se pe strada magistratului se sfârșește în sunetul muzicii și cu îngrămădirea faciilor la crucea din piața cea mare.

II. Luni în 13/25 Aprilie a. c.

1. Dimineața la 5 oare se descarcă 24 de treacuri; după aceea urmează un revel cu muzică pe stradele cele principale.

2. La 9 oare se începe liturgia, la care Ilustritatea Sa Domnul Episcop, la casă va fi timp frumos, va fi condus cu litia, cântând corul corale bisericesci.

3. În decursul liturgiei se vor ține cuvântările în numele clerului diecesan.

4. După liturgia intoarcerea acasă, dacă va permite timpul, earși cu litie.

5. La 1/2 oară după sosirea acasă prezentarea deputațiunilor de felicitare în ordinea staverindă mai târziu.

6. La 2 oare d. a. banchet.

7. Sara la 8 oare concert împreunat cu danș.

Afară de aceste:

1. Comitetul central a dispus facerea unei monete de silver din brons, care pe o parte înfățișează portretul Ilustrității Sale cu inscripțiunea *Ioan Popasu, episcopul Caransebeșului*; pe altă parte poartă inscripțiunea: *În memoria jubileului de 50 ani al preoției, 1837—1887*. Monetele se fac în 1000 de exemplare.

2. Comitetul central a dispus compunerea unei cuvântări ocașionale bisericesci, ce se va distribui pe ziua sărbării tuturor bisericilor din diecesă.

3. Tecstul cântării festive a binevoit să-l scrie dl Zacharia Boiu, protopresbiter și ases. consistorial din Sibiu, eară aria a compos'o domnul G. Dim a, profesorul de cant dela semenariul „Andreian“ din Sibiu.

* Închiderea sesiunei actuale a dietei — se dice — că se va face în 22 Maiu, și se crede, că alegerile se vor efectui pentru periodul cel nou între 15—25 Iunie a. c.

* (Convențiunea vamală cu România.) Dl Sturza n'a însoțit pe regele și regina României la Berlin, dic foile vieneze, pentru ca pertractările să se înceapă cel puțin la sfârșitul săptămenei acesteia. Foile din România aduc scirea, că guvernul român este hotărit a nu încheia convențiune cu monarhia noastră, dacă nu se va asigura României în mod cert esportul cerealelor și mai cu seamă al vitelor.

* (Căsătoria civilă) s'a introdus de curând în Spania. La cununia bisericească va asista un judecător de pace sau un alt funcționar civil. La căsătoriile necontractate bisericesce, biserica dă dreptul statului, de a constata valabilitatea lor, amăsurat legilor.

* Consiliul sanitar superior din România a decis, că la vară să se formeze 32 de ambulante rurale, adecă în fie care district câte una.

* (Din mila lui Dumnezeu, sau din voința poporului.) Din Amsterdam, cu datul 15 Martiu se scriu următoarele. În casa deputaților țerilor de jos ale Germaniei titlul regelui a fost obiectul unei discuțiuni animată. Titlul dălela întrebarea, că în legea constituțiunei lângă titlul „regele țerilor de jos ale Germaniei“ pentru ce nu e și adausul: „din mila lui Dđeu“, pe când acesta în foaia oficială totdeauna îl poți afla, decăteori se comunică legi noue. Timp îndelungat sa desbătut întrebarea, că oare regele e rege din mila lui Dđeu sau din voința poporului, până când în fine deputatul Heemskerck prin o observare potrivită a pus capăt discuțiunei și majoritatea parlamentului, din motiv, că întrebarea aceasta stă în strânsă legătură cu istoria regatului țerilor de jos ale Germaniei, a rezolvat cesțiunea aceasta, în favoarea praeșei de până acum. Precând adecă în constituțiunea anului 1806 se dice, că coroana țerilor de jos ale Germaniei e proprietatea Maiestății Sale regelui Ludovic Napoleon, — în constituțiunea anului 1814 se dice: „Coroana țerilor de jos ale Germaniei se predă pentru tot deuna Maiestății Sale Wilhelm, principe de Orania și Nassau“. Wilhelm I, în proclamația sa primă însuși a recunoscut, că a primit coroana la dorința generală a poporului; și când a deslegat pe sudiții sei de jurământul dat lui Napoleon I. a exprimat precis, că „aceasta a făcut-o în virtutea dreptului de domnitoriu, ce i-s'a dat din partea poporului.“

* (Joc al naturei.) În Scala-Ujfalu a fâat o vacă un vițel cu 5 picioare înainte, și unul îndărapt. Monstrul s'a dat la muzeul din Trencin.

* (Obiecte vechi) În muzeul din Pesta s'au depus de curând șase blide orientale de argint, ce s'au găsit în comitatul Torontal pe pusta Cristur.

* (Dilele babelor.) Despre aceste babe ni se vestesce din jurul Orăștiei, că au fost de tot flustrate. Au ploat foarte mult și apele au eșit din albia lor. Un copil mergând dela scoala esunită din Beriu cătră casă în com. Săraca, când a fost să trecă preste un riu a cădut de pe punte în apă, ce curgea așa de vehement, încât n'a dat răgaz oamenilor, cari erau pe țerm, să l scape. Abia în ziua următoare aflară pe copil aruncat pe prund, având subsoară cearta și o bucată de pâne.

Doar acești o înțelegă și servii corespunzător de învățatură, ca să facă o punte mai corespunzătoare nu numai o singură bărnă, după cum se obicinesc a se face punțile încă în multe comune cu lemnele înaintea nasului!

* Numerul medicilor în Englitera e de 25.180. Englitera are 35 milioane de locuitori, așa dară un medic la 1.350 locuitori. În Germania, Austria și Norvegia este un medic la 3.000 locuitori. În Rusia sunt 15 000 și astfel cade pe un medic 6.226 locuitori. În Franca sunt 25 000 medici pe un medic cad 1.4000 locuitori; apoi în America nordică e un medic la 600 locuitori.

* (Limba germană în armată.) Studenții maghiari dela universitățile din Pesta și Cluș au luat inițiativa pentru de a mijloci, că de aci înainte voluntarii pe un an, să depună esamenul de oficeri în rezervă în limba ungurească. S'a ales o deputațiune dintre ei, care în numele deputatului Dr. Aurel Münnich s'a prezentat la ministrul honzeșiei în cauza aceasta. Ministrul bar. Fejérváry a răspuns la cererea lor pe scurt următoarele:

Acolo, unde se află diferite naționalități după limbă, a trebuit și trebuie ca să se creeze posibilitatea de-a ține acest corp la oaltă! Mijlocul de atingere, și semnul de apartinere la oaltă îl formează în armata noastră comuna limba germană. Eu cred, că sunteți pe deplin convinsi cu toții, că dintre toate limbile cea germană a fost admisă în armată mai mult ca o recerintă naturală, și că dela aceea nu ne putem abate. Evit de-a desfășura consecințele, ce ar trebui să rezulte din întâmplarea, când ar vorbi maghiarul numai maghiar, germanul numai german, polonezul poloneș, bohemul numai bohemesc etc. etc. Eu cred, că și D-voastră vedeți, că este imposibil de-a face aceasta. Dacă acum atât dela oficerii din armată cât și dela D-voastră cari vă năzuți a ajunge oficeri, să cere, ca să posedeți limba germană cel puțin pe jumătate, și s'o folosiți în serviciu, aceasta e o consecință din cele spuse.

În cele din urmă mi dăse ministrul, că va face tot posibilul, ca să nu se pretindă așa strict perfectă cunoșcere a limbei germane.

* (Intre umbrelă și umbreluță.) La 23 Februarie se preumbla în grădina publică din Viena un june elegant, dând brațul unei domnișoare frumoase și micuțe, care spre a atrage privirile publicului asuprași, ținea cu cochetărie o umbreluță deschisă în mână. De-odată fisionomia junelui elegant ajunse alternativ, când palidă ca turta de ceară, când roșie ca focul; se afla în față de amare trecută în vârstă, care ținea în mână o mare umbrelă și învârtind-o în aer începu s'o pună în contact cu spinarea elegantului. Dșoara voi să-i vină în ajutoriu, dar el o reținu dicându-i: „Stai la o parte, nu te amesteca, e soacra mea!“ — „Ce spui?“ exclamă dșoara, „tu ești insurat și înu întru tocmai acum, nerușinatule!“ Cu aceste cuvinte ea și umbreluța în acțiune și bătrâna și juna femeia exercitară puterile lor asupra nenorocosului, până când umbrela și umbreluța cădură sfărâmate în bucați din mânele lor.

Scopul și modul propunerii limbei materne în scoalele populare.

(Urmare.)

Scrierea. Dacă exercițiile pregătitoare s'au făcut cu destulă precisiune, elevii au ajuns în starea de a scrie cât mai acurat literele după modelul făcut de învățator pe tablă. Dar elevii trebuiesc de dați a scrie și după dictat, fără de a avea model. Scrierea după dictat, precum și cea după model, se se face pe tact, numărând învățatorul fiecare linie a literei d. e. la scrierea literei „c“ se vor numera 4 trăsuri. După ce elevii scriu scrie frumos litera mica se va trece la scrierea literelor mari, în scrierea cărora elevii se vor exercita în acelaș mod ca și la scrierea literelor mici. Literele apoi se vor combina în silabe și cuvinte; unele cuvinte le va scrie învățatorul pe tablă, ear elevii le vor decopia și din forma

despre ele câte o diceră simplă, carea încă se va scrie pe tablă și se va decopia de elevi. După ce elevii vor fi exercitați bine în decopiarea cuvintelor și dicerilor scrise pe tablă, vor putea fi îndrumați a decopia și unele piese mai mici, pe cari le-au cetit și cari au fost explicate, ear mai târziu vor scrie de rost cuprinsul pieselor cetite. Prin aceste exerciții elevii se deprind a cugeta și când scriu și nu vor săvârși numai o lucrare mecanică.

Paralel cu acestea se va lua și scrierea frumoasă, caligrafică. La început se vor scrie literile singuratică după forme caligrafice, apoi cuvinte și diceri, mai târziu vor putea fi decopiate și unele piese mai scurte din carte cu respect la caligrafie.

Exercițiile gramaticale. Cu ocaziunea exercițiilor pregătitoare la cetirea elevii au învățat a cunoaște cuvintele ca părți ale dicerilor, apoi părțile constitutive ale cuvintelor și silabelor; ear prin exercițiile intuitive au învățat a numi obiectele din școală, din casă, din curte etc. și a dice câte ceva despre ele. Acum li se va arăta, că noi cunoaștem lucrurile prin cele 5 simțuri, în lipsa cărora nu am avea nici o cunoștință despre lucrurile, ce ne încunjoară. Se vor clasifica toate obiectele cunoscute de elevi în ființe și lucruri, se înțelege nu dându-li-se înainte definițiunea, ci așa, că prin asemănarea acelor obiecte elevii se vor conduce a face înșiși clasificarea,

că unele au viață, sunt însuflețite și se mișcă singure, ear altele nu au viață, nu sunt însuflețite și nici nu se mișcă de sine. Statorind elevii aceasta clasificare, învățătorul le va spune, că cele dintâi se numesc ființe, ear cele de a doua se numesc lucruri. Toate acestea — ființele și lucrurile — au câte un nume ca să se poată deosebi unele de altele. Toate numele ființelor și lucrurilor se numesc cu un cuvânt substantive. Ajungând, să dăm elevilor noțiunea aceasta noaună pentru ei, aci ne vom oprî puțin și prin exerciții diferite vom face să înțeleagă pe deplin, ce este substantivul și să se întipărească aceasta bine în mintea lor. Aceste exerciții se cuprind în numirea mai multor lucruri și ființe din cercul cunoștințelor elevilor, în scrierea lor pe tablă sau în caete, în căutarea lor într-o piesă de cetire anume aleasă în scris și verbal; din această piesă învățătorul va scrie câteva substantive pe tablă și va provoca pe elevi a dice ceva despre ele. D. e. cal, bou, părete, carte, calul fuge, bouul trage, păretele e alb, cartea e mică. Aci numai decât vor vedea elevii, că pentru a hotărî mai deaproape substantivele s'a mai adaus la fie-care câte o părțică (*ul, l, le, a*). Aceste părțicele se numesc *articul*. Vor urma apoi exerciții în articularea mai multor substantive. Tot prin exemple de felul acesta se vor conduce elevii a cunoaște, ce este verbul și adjectivul. Prin

exerciții de a forma diceri, în cari se ne spună, ce face cutare ființă sau lucru vor cunoaște elevii mai multe cuvinte, cari nu sunt nici substantive, nici articli, ci ele arată, că ce face cineva sau ceva. De aci ușor li se va face cunoscut verbul. Tot asemenea se vor forma diceri, în cari să se spună, cum sunt lucrurile sau ființele d. e. Tabla e neagră etc. Din acestea vor cunoaște elevii cuvintele, cari arată însușiri de ale lucrurilor și ființelor, cuvinte, ce se numesc în gramatică adjective. (Va urma.)

Pentru de a afla frumosul pământ frumos (plăcut), trebuie mai înainte de toate ca plăcerea să circuleze în întreg corpul, ceea-ce se numește sănătate, și pe care numai singur bolnavul o poate prețui; astfel scrie un vechiu pătimaș de nervi, H. Leonhart, oficiant de înregistrăminte la perceptoria imper. din Schiltigheim în Elsația: Elixirul D-voastră de nervi a avut o influință foarte bine-făcătoare, că după consumarea aceluia me simt transversat de o plăcere încă necunoscută. Se află veritabil numai sub marca (cruce cu ancoră) $\frac{1}{2}$ sticlă = 2 fl. v. a., o sticlă întreagă fl. 3.50, o sticlă dublă fl. 6.50 v. a. în farmacie și în centrala D-lui Dr. Bödiker & Co. Hanovera. Deposit în Sibiu la W. F. Morscher, farmacie la „Genfer Kreuz.“

Loterie.

Mercuri în 23 Martie 1887.

Brünn: 16 57 14 53 64

Nr. 540

[1562] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din comuna Potingani, pe basa Ven. rezoluțiunii consistoriale dtto 23 Decembre 1886 Nr. 6787 B. se escrie al doilea concurs cu termin de 30 zile dela datul primei publicări.

Emolumentele sunt:

1. Dela 53 familii 1 ferdelă (20 cupe) cucuruz sfărmat à 1 fl. 50 cr. fl. 79.50

2. Cununa anului dela 40 familii, câte o ferdelă de grâu sau 2 fl. v. a. de familie fl. 80.—

3. Venitele stolare sistematice mai dinainte dela botezuri, cununii, înmormântări, sfeștânii fl. 60.—

4. Dela 33 familii una di de lucru cu palmele, și dela 20 familii cu carul (cu boii) fl. 37.—

5. Alte venite accidentale la botezul domnului, la St. Pasci, precum și altele împreunate cu serviciul intern și estern bisericesc . . . fl. 40.—

Suma fl. 296.50

Doritorii de a competi la acest post, au a-și înainta suplicile lor instruite conform lezei, în terminul mai sus indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zărandului.

Brad, în 9 Februarie, 1887.

Vasilie Dămian,
protopresbiter.

Nr. 76

[1563] 3—3

CONCURS.

Devenind parochia de clasa a III-a din comuna Loman cu apartinențele sale de pe deosebitele plaiuri și pleși vacantă, se escrie la înțelesul ordinului Veneratului Consistoriu archidieceșan din 13 Decembre 1886 Nr. 6947 B. pentru întregirea acesteia concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare, pre lângă următoarele emolumente:

1. Dela 260 familii titulo: salariu de fie-care familie 1 fl., . . . fl. 260.—

2. La umblarea cu crucea în ajunul bobotezii dela fie-care familie 30 cr., . . . fl. 78.—

3. Dela boteze, cununii și îngropăciuni taxele regulate dau fl. 99.20

4. Dela alte venite stolare și regulate fl. 29.10

Suma fl. 466.30

Doritorii de-a ocupa această parochie mărginașe și risipită au să-și aștearnă suplicile inzestrate cu docu-

emntele recerute de statutul organic și regulamentul provisoriu pentru parochii subsemnatului oficiu protopresbiterial în terminul indicat.

Sebeș, în 17 Februarie, 1887.

Oficiul protopr. gr. or.

În conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu,
prot.

Nr. 206

[1561] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei de clasa III, Daia-sesească, protopresbiteratul Sighișoarei, devenită vacantă prin repausarea parochului Ioan Babeș, se escrie, conform ordinațiunii Venerabilului consistoriu archidieceșan, dtto 28 Ianuarie a. c. Nr. 7186 B., concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

1. Casa parochială cu două încăperi, o bucătărie, două pivnițe, toate din material solid de piatră și cărămidă, coperite cu țiglă, șură, grajd șopru și alte edificate economice din lemn coperite cu țiglă, în stare foarte bună, grădină de pomi și de legumi situate toate imediat lângă biserică, calculate cu fl. 62.—

2. Porțiunea canonică, 4 jugări 1274 stânj. □ de arat și 7 jugări 334 stânj. □ de cosit, calculate cu fl. 150.—

3. Dela 60 familii române câte o ferdelă, măsură veche (16 cupe) grâu sau cucuruz sfărmat, computeate cu fl. 60.—

4. Dela 70 familii neorustice câte 20 cr. de familie ca simbrie anuală fl. 14.—

5. Opt stânjini de lemne din pădurea comunală computeate cu fl. 32.—

6. Dela 70 familii neorustice câte o di de lucru computeate în bani fl. 14.—

7. Dela botezurile copiilor preste an prest tot . . . fl. 8.20

8. Dela înmormântări . . . fl. 15.—

9. Dela slujirea sântului maslu preste an fl. 3.—

10. La umblarea cu sânta cruce în ajunul botezului, toate emolumentele computeate în bani fac fl. 20.—

11. Dela cununii fl. 5.—

12. Pentru sântirea caseilor (sfeștânii) fl. 4.—

13. Dela 60 familii române pentru pomenire în parosemi fl. 12.—

14. Dela 60 familii române la pasci pentru molitvă à 5 cr. de familie, face . . . fl. 3.—

Suma fl. 402.20

Doritorii de a concurge la această parochie, au a-și aștearne concur-

sele lor instruite în sensul regulamentului pentru parochii, la subsemnatului oficiu protopresbiterial, cu aceea îndatorire, că sub durata concursului să se prezenteze în vreo duminică sau sârbătoare în biserică acestei parochii, pentru de a-și arăta desteritatea în cântare, tipic și cuvântare. Pentru preoții chirotoniți, se recere și concediu dela Veneratul Consistoriu archidieceșan, fără de care nu vor fi admiși la concurs și candidațiune.

Sighișoara, la 10 Februarie, 1887.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sighișoarei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 1101/1887

[1558] 3—3

Publicațiune.

Prin aceasta se aduce la cunoștință tuturor celor interesați, că în cauza comasării hotarului comunei Crăciunel (Oláh-Karácsonfalva) pentru statorirea lucrărilor pregătitoare, regularea reprezentărei, alegerea inginerului și statorirea speșelor se pune di de pertractare 18 Aprile st. n. la 10 oare a. m. ce se va ține la fața locului în comuna Crăciunel la cancelaria comunală.

La aceasta pertractare se citează toți interesații cu aceea observare, că neparticipanții se privesc ca învoiați, neimpedecându-se începerea lucrărilor.

Elisabetopole, din ședința tribunalului ținută la 21 Faur, 1887.

Nagy Lajos, V. Iakab Árpád,
jude. notar.

289 sz. 1886.

[1566] 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szeredahelyi kir. járás-bíróság 1983 számú végzése által „Albina“ hitelintézet Moga János és társa ellen 185 frt. tölke, ennek 1885 év Junius hó 30-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt. 62 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 356 frt. 10 krra becsült lovak, szekér és házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 1983 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Rodon 1887-ik év április 4-én délelőtt 10 órája és Nagyudoston leendő eszközlésére 1887-ik év április hó 5-ik napjának délelőtt 9 órája határidőű. kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legutóbbi gérőnek becsáron alul is eladtni fognak

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szeredahelyt, 1887-ik évi Marcius hó 20 napján.

Maniu Visantiu,
kir. bir. végrehajtó.

Ca se putem avea totdeauna

Legume

proaspete, fine, gustoase și hrănitoare trebuie ca să le scim cultiva. — Îndrumare dá cartea „Despre legume“, unica în limba română, carea se capătă franco dela Nicolau Avram din Totvaradia (Totvárad), trimițându-i se 60 cr. cu asemnata. [1567] 1—3

Câștig sigur!

Persoane solide din ori-care strat al societății, cari voiesc să se ocupe cu vânzarea de losuri de stat și premii, preserise prin lege, plătiind conform articolului de lege XXXI din 1883 în rate, — pot să fie aplicați prin noi ori unde, pe lângă nise condițiuni foarte bune. Cu oare-care sirguință poți dobândi fără capital și risico dela 100 până la 300 fl. la lună. [1526] 6—6

Ofertele scrise în limba germană, provădute cu indigitarea ocupațiunei presente sunt a se adresa la

Hauptstädtische - Wechselstube - Gesellschaft.
Adler & Cie, Budapesta.

Singur veritabil se află sub
aceasta marcă de deposit

Elixir

pentru reimprospetarea nervilor
a profesorului Dr. Lieber

durabil, radical și cel mai sigur leac dintre toate, chiar și contra celor mai cumplite dureri de nervi, provenite din păcatele tineretelor. Cura radicală contra tuturor morburilor, cari debilitază corpul precum: gălbina, iritațiune, durere de cap, migrene, bateri de inimă, durere de stomach și mistuire neregulată.

Elixirul acesta compus din cele mai nobile plante de pe întreg pământul și aprobat din partea unei autorități moderne a sciinței; speră prin urmare si cea mai deplină garanție pentru depărtarea sus amintitelor morburilor.

Deslușiri mai de aproape dá cerculariul acelu la fiesce-care sticlă. Prețul $\frac{1}{2}$ sticlă 2 fl. v. a., o sticlă întreagă fl. 3.50 v. a., o sticlă dublă fl. 6.50 v. a., pe lângă trimitere s'au asigăniune. — Se află în toate farmaciile.

Depositul principal: Einhorn-Apotheke Max-Fanta Prag, Altstädter Ring. [1441] 11—26

Depositul în Sibiu la W. F. Morscher; farmacie la „Genfer Kreuz.“